

دستورالعمل تعیین سهم اشخاص، پژوهشگاه و واحدهای زیرمجموعه (پژوهشکده، گروه ها، تیم پژوهشی،
معاونت فناوری) (مستند به تبصره ذیل بند ۱ ماده ۶ خط مشی مالکیت فکری)

مقدمه:

فعالیت‌های فناورانه، ثبت اختراع و تجاری‌سازی دانش، از ملزومات حرکت به سمت یک پژوهشگاه کارآفرین است. در مسیر خلاقیت و نوآوری، تعیین درصد سهم هر یک از پدید آورنده/گان، نقش مهمی در ایجاد انگیزه جهت تجاری‌سازی محصول، برای آنها خواهد داشت. از سوی دیگر حمایت از منافع (سهم) پژوهشگاه به دلیل فراهم ساختن زیرساختهای فعالیتهای فناورانه، اجتناب ناپذیر است. دستورالعمل حاضر در پی ایجاد توازن نسبی بین سهم مخترعان یا پدیدآورندگان و پژوهشگاه خواهد بود.

ماده ۱- کلیات

براساس بند ۱ ماده ۶ سهم پژوهشگاه از اختراعات ۲۵ تا ۷۵ درصد است که میزان دقیق آن برای هر اختراع در کمیته مالکیت فکری معین می شود. سهم مخترعان یا پدیدآورندگان یکی از حالات زیر است:

۱-۱- در صورتی که اختراع توسط چند نفر ایجاد شود، سهم هر یک از اشخاص، باید با توافق مخترعان یا پدیدآورندگان مشخص شود.

تبصره: در مورد اختراعات مشترک با موسسات دیگر، سهم موسسات بر طبق قرارداد قبلی و یا همچون مخترعان یا پدیدآورندگان دیگر در کمیته مالکیت فکری معین می شود.

۱-۲- اگر اختراع دستاوردی از پایان‌نامه باشد، استاد یا اساتید راهنما سهم اشخاص را مشخص و به تأیید اعضاء ذینفع (دانشجو و مشاورین) رسانده و جهت ادامه کار، سوابق را به دفتر مالکیت فکری ارسال می نمایند.

۱-۳- اگر اختراع دستاوردی از طرح پژوهشی باشد، مجری یا مجریان طرح پژوهشی سهم اشخاص را مشخص و به تأیید اعضا ذینفع (همکاران طرح) رسانده و جهت ادامه کار، سوابق را به دفتر مالکیت فکری ارسال می نمایند.

۱-۴- مخترعان یا پدیدآورندگان اختیار بازاریابی و واگذاری فناوری را کلاً یا جزیباً به پژوهشگاه می دهند و متعهد هستند بنا به تصمیمات پژوهشگاه عمل نمایند.

۱-۵- در راستای اجرای بند ۱۷-۳ قبل از ثبت اختراع و یا در موارد استثناء بلافاصله بعد از ثبت اختراع قرارداد تسهیم حق دانش فنی بین مخترعان و پژوهشگاه منعقد گردد. پس از قرارداد گواهینامه ثبت اختراع در اختیار مجری طرح قرار می گیرد.

ماده ۲- منشاء دارایی فکری

- ۱-۲- دارایی فکری در محل پژوهشگاه، ناشی از یکی از انواع ذیل خواهد بود:
- ۱-۱-۲- دارایی فکری ناشی از سرمایه‌گذاری و یا اختصاص بودجه طرح پژوهشی یا فناوری از سوی پژوهشگاه
- ۲-۱-۲- دارایی فکری ناشی از تضمین پژوهشگاه برای دریافت تسهیلات توسط مخترعان
- ۳-۱-۲- دارایی فکری ناشی از طرح‌های مشترک (بخشی از هزینه از بیرون تامین شده یا اینکه بخشی از طرح در بیرون از پژوهشگاه اجرا شده است.) (از جمله طرح‌های نوع دو)؛
- ۴-۱-۲- دارایی فکری ناشی از اجرای پایان‌نامه و رساله‌های دانشجویی
- ۵-۱-۲- دارایی فکری ناشی از حمایت و اختصاص کل اعتبار خارج از پژوهشگاه توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی دولتی یا غیردولتی (از جمله طرح نوع سه و چهار)؛
- ۶-۱-۲- دارایی فکری ناشی از اجرای ایده تا اختراع در محل پژوهشگاه، اما ایده از خارج پژوهشگاه تامین شده است.
- ۷-۱-۲- دارایی فکری به نحوی است که اهمیت ایده بالاتر از اعتبار تخصیص داده شده است.
- ۲-۲- درصد مالکیت پژوهشگاه، پدیدآورنده یا پدیدآورندگان، واحد تحقیقاتی (پژوهشکده یا گروه مستقل) و واحد مسئول مالکیت فکری در پژوهشگاه و حامی در خصوص انواع دارایی فکری با کمک جدول ضمیمه تعیین می‌شود. در هر حال نظر اکثریت اعضاء کمیته مالکیت فکری صائب است.
- ۱-۲-۲- در صورتی که در قرارداد مشترک قسمتی از مالکیت فکری ایجاد شده متعلق به طرف مقابل باشد، سهم مخترعان یا پدیدآورندگان و پژوهشگاه پس از کسر سهم طرف مقابل به نسبت تعیین شده تعلق می‌گیرد.
- ۲-۲-۲- سهم حامی مطابق با قرارداد و یا توافقنامه منعقد شده به او تعلق می‌گیرد و سهم پژوهشگاه و پدیدآورنده براساس باقیمانده سهم محاسبه می‌گردد.

ماده ۳- شمول دستورالعمل

این دستورالعمل و ضوابط بر تمام اشخاص شاغل در پژوهشگاه (اعم از اعضای هیئت علمی، کارشناسان، تکنیسین‌ها و دانشجویان و همکاران طرح) و به‌طور کلی هر شخصی که از تسهیلات، اعتبارات و امکانات این پژوهشگاه (در راستای انجام یک فعالیت تحقیقاتی در طی زمان معینی که با پژوهشگاه همکاری دارد) استفاده نماید، حاکم خواهد بود.

ماده ۴- مرجع حل اختلاف

۴-۱- در صورت بروز اختلاف بین پدید آورنده/گان، پژوهشگاه و یا حامی، پس از بررسیهای کارشناسی، در جلسه ای با حضور طرفین اختلاف و یک نفر نماینده مرضی الطرفین در کمیته مالکیت فکری مورد بررسی و رای کمیته برای طرفین لازم الاجراست.

۴-۲- در متن قراردادهای داخلی، قوانین ملی و حاکمیت دادگاههای ایران و در متن قراردادهای خارجی قوانین داوری به عنوان قوانین مرجع جهت رسیدگی انتخاب می شوند. (در قراردادهای خارجی، رفع اختلاف از طریق داوری انجام خواهد شد).

ماده ۵- اعتبار دستورالعمل

دستورالعمل حاضر برای مدت چهار سال از تاریخ تصویب اعتبار دارد و هر چهار سال قابل تجدید نظر خواهد بود و برای اصلاحات آتی کلیه متخصصان و مخترعین، نظرات پیشنهادی خود را به گروه مالکیت فکری ارائه می نمایند تا با ارائه در کمیته مذکور و تایید این کمیته مورد اصلاح و به تصویب شورای پژوهش و فناوری برسد. این دستورالعمل دارای یک مقدمه و ۵ ماده و یک تبصره است و در تاریخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۵ توسط کمیته مالکیت فکری تدوین و در تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۱۸ به تصویب شورای پژوهش و فناوری رسید و از زمان تصویب قابل اجرا خواهد بود.

جدول ضمیمه:

۱- ارقام مندرج در جدول درصد می باشد.

۲- منظور از (الف) درآمد خالص از اختراع کمتر از ۱۰۰ میلیون ریال و منظور از (ب) بین ۵۰۰-۱۰۰ میلیون ریال و منظور از (ج) بالاتر از ۵۰۰ میلیون ریال می باشد.

ردیف	نوع دارایی فکری	درصد مالکیت												
		پژوهشگاه			پدیدآورنده /گان			واحد تحقیقاتی (پژوهشکده یا گروه مستقل)			معاونت فناوری پژوهشگاه			حامی
		الف	ب	ج	الف	ب	ج	الف	ب	ج	الف	ب	ج	
۱	بند ۱-۱-۲	۶۵	۵۰	۴۵	۲۵	۳۰	۳۵	۵	۱۵	۱۵	۵	۵	۵	
		۱۰	۱۵	۲۰	۸۰	۷۵	۷۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
۲	بند ۲-۱-۲	۱۰	۱۵	۲۰	۸۰	۷۵	۷۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
		۱۵	۲۰	۲۵	۷۰	۶۵	۶۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	مطابق بند ۱-۲-۲
۳	بند ۳-۱-۲	۲۰	۲۵	۳۰	۷۰	۶۵	۶۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
		۲۰	۲۵	۳۰	۷۰	۶۵	۶۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
۴	بند ۴-۱-۲	۲۰	۳۰	۴۰	۷۰	۶۵	۶۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
		۳۰	۴۰	۵۰	۷۰	۶۵	۶۰	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	مطابق بند ۲-۲-۲
۵	بند ۵-۱-۲	۱۰	۱۵	۲۰	۸۰	۷۵	۷۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
		۱۰	۱۵	۲۰	۸۰	۷۵	۷۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
۶	بند ۶-۱-۲	۱۰	۱۵	۲۰	۸۰	۷۵	۷۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
		۱۰	۱۵	۲۰	۸۰	۷۵	۷۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
۷	بند ۷-۱-۲	۱۰	۱۵	۲۰	۸۰	۷۵	۷۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	
		۱۰	۱۵	۲۰	۸۰	۷۵	۷۰	۵	۵	۵	۵	۵	۵	